

Bemutatták a János vitézt

Csillagos égbolt, telt ház, nagy siker. Távirati stílusban körülbelül ez lehetne a tegnapi est színházterületi bemutató summája. Nem tud annyira kéz kicsinylően legyinteni rá, hogy sokszorosan anynyi tenyér ne tapsolja túl Kacsóh Pongrácz János vitézét, ha eleven ütemű, jól pergő, látványos előadás kelti életre. A nép lelkével

rokon dallamai, érzelmi töltése, édes-bús melódikája ma sem téveszti el hatását. A huszárok bevonulásánál, táncánál már felcsattant az első taps, hogy aztán elkísérje a felhangzó népszerű dalokat is, vastaps fogadta Gobbi Hildát, Házy Erzsébetet — ahogy ez itt, ilyenkor lenni szokott.

A Szegedi Szabadtéri Játékok történetében negyedszer mutatták be tegnap este a János vitézt, természetesen zsúfolt nézőtér előtt, s mivel a tegnapi előadás főpróbán már tele volt a stadion-méretű nézőtér, meg a soron következő mai, vasárnapi és a jövő vasárnapi előadásokra is elkelték a jegyek — a produkció minden bizonynyal az idejé évad kiemelkedő kasszasikerét jelenti. Perse Szalasi István zenei vezetése, Horváth Zoltán rendezése, a kitűnő szereplők — a már említett Házy Er-

zsébet, Gobbi Hilda mellett Turpinszky Béla és a szegediek; Berdál Valéria, Gyimesi Kálmán, Király Levente, Kovács János, Börcsök István, Kátay Endre — mindent megtettek azért, hogy az előadás meg is feleljen a várakozásnak.

A tegnapi premieren rangos vendégek is ültek a nézőtérben. Megnézték az előadást a Szegeden tartózkodó Ukrán Kommunista Párt Odessza városi és Odessza területi párt- és tanácsi küldöttségének tagjai, a Meruk Vilmoossal, havannai nagykövetségünkkel városunkban vendégeskedő Luis Pavon, a Kubai Nemzeti Kulturális Tanács elnöke — valamint Branko Bekics, a Belgrádi Opera egyik igazgatója, aki a társulat előhírnökeként már itt van Szegeden.

N. I.

Nevelő iskolám

Barkóczy Sándor új koreográfiája

A Játékok felújítása utáni első *Aida* koreográfiájának megtervezésével és betanításával egy olyan fiatal koreográfust bíztak meg, akinek a diplomáján még jóformán meg sem száradt a tinta, s akinek a nevét a szakma és a közönség még nem jegyezte. A bemutatkozás sikerült: a fiatal koreográfus, Barkóczy Sándor, a szegedi előadás után rögtön megkapta az operaházi *Aida* felújítási balettjét, Szegeden pedig immár több mint tíz esztendője koreográfál.

— Soha nem felejttem el, hogy a pályámat tulajdonképpen Szegeden kezdtem. A Dóm téri színpad nevelő iskolám volt és ma is az. Szegeden pár hétfő egyetlen feladatra koncentrálni mindenki, s ez felvillanyozza, lázba hozza az embert, egy-egy Kovács János és a közönség még nem jegyezte. A bemutatkozás sikerült: a fiatal koreográfus, Barkóczy Sándor, a szegedi előadás után rögtön megkapta az operaházi *Aida* felújítási balettjét, Szegeden pedig immár több mint tíz esztendője koreográfál.

nekem kell évente összehoznom a Játékok, illetve a produkciók baletttervezését és színdarabjait. Mindig a darab szempontjai szerint válogatok. A *Házy János* táncosaihoz például népi együttesekből is toboroztam. Egyébként négy helyről hívtok táncosokat: az Operából, Pécsről, Debrecenből és Szegedről. A színdarabok adottságai ismeretében választom ki. Az idén például az Operaház két fiatal címzetes színdarabja, *Pondor Ildikó* és *Rutkay Nóra* kapott szép feladatot, az utolsó felvonás nagy balettjében. Szívesen vállaltam, hogy az ország legnagyobb színpadán is bemutatkozzanak.

Barkóczy Sándor magával hozta Szegedre családját is. Szeretik a város pezsgő, mozgalmas életét, a közeli kirándulóhelyeket, a Sárgát, Mártélyt.

— Az első *Aidában* a második felvonás gyermekbalett-jelenetéhez szegedi kislányokat tanítottam be. Ennek már több mint tíz esztendeje. 'Pár napja, amikor a feleségemmel a városban sétáltam, fiatal, magas, nagyon csinos nő jött oda hozzám, és illedelmesen köszönt: „Csókolom, Sanyi bácsi!” Hirtelen azt sem tudtam, hová tegyem. „Kézét csókolom, mondtam, ki ön?” A fiatal hölgy válaszából kiderült, hogy egyike azoknak, akikkel mint kislányokkal kezdtem el az *Aidát*. Ilyen régóta dolgozom már Szegeden. A fiatal hölgyvel megévezünk, ha kislánya születik, majd elküldi egy esetleges újabb *Aidához*...

A koreográfus Szegeden nemcsak tervez és betanít, hanem az előkészületek első szakaszában szervez is. Munkájának ekkor végzi el egyik legnehezebb, lebonolyultabb részét.

— Ismernem kell a magyar „táncos piacot”, hiszen

Csaplár Ferenc

Prózai meglepetés

Először királynő Berdál Valéria

Berdál Valéria néhány hete érkezett vissza Jugoszláviából. Családjával Dubrovnikban töltötte szabadsága egy részét. Először látta a tengert, s nagy elragadtatással meséli a Neretva-völgynek csodálatos szépségeit. A teljes kikapcsolódás hetei után, két színházi évad között, új feladat várta Szegeden, immár tízedik alkalommal játszik a Dóm téren, a szabadtéri játékok másfél évtizedes történetében.

— Érdekes, hogy a szegedi operatársulat tagjai a dóm-színpadon főleg daljátékokban kapnak szerepet. Én is elsősorban a daljátékok szerepein kerestül ismerem meg ezt a különleges színházi világot. Szívesen emlékszem *Gounod: Faustjának* Siebeljére, s bár háromszor játszottam *Cigánybáróban* is, talán mégis a *Farkas Ferenc-mű, a Vidrócki-ősbemutató* Kis Annájára gondolok legszívesebben. Ehhez a figurához még nem tapadtak tradíciók, a magam elképzeléseiből építhettem fel.

Felelevenítve a tavalyi évad eseményeit, a forró sikerű *Bohémélet* Mimi-alakításáról és a *Falstaff* próbáiról beszél. Arról, hogy már a próbák nagyszerű hangulatban zajlottak, a jelentős szakmai és nagy-nagy közönségsiker a szerepek és énekesek szerencsés találkozásánál az egész együttes kollektív munkájának eredménye. A jövő évadban ismét egyik kedves szerepe várja, a *Faust* Margitja. Meg *Mozartot* énekelhet szériában, s „Mozartot szériában énekelni — orvosság a hangnak”. Majd ismét a *János vitéz*re terelődik a szó:

— Örülök, hogy most is szerepelhetek a Dóm téren, éppen a *Kacsóh-daljátékban*. Nem tudom, illik-e bevallani — én szerencsés helyzetnek érzem —, hogy még sohasem

láttam a János vitézt. Eppen ezért van önálló elképzelésem a francia királykisasszonyról. Mindig azt szeretem, amit éppen csinállok, hiszem, hogy minden szerepem megvan a maga szépsége és izgalma, amit meg lehet és meg kell találni minden énekesnek, színésznek. A dalokat természetesen ismertem, de nagyon meglepődtem és megijedtem, amikor néhány nappal a próbák előtt megkaptam a szövegkönyvet, s kiderült, hogy a francia királykisasszonynak prózai szövege is van. Az izgalomban eszembe jutott egy régebbi történet... Diákkoncertre készültem, *Kerekes-József Attila: Altatódalát* is másorra tűztem. A verset kislányommal, Agnessel együtt tanultuk. A koncerten ment minden, mint a karikacsapás. Úgy éreztem, nagyon jól sikerült az *Altatódal*. Az öltözőben elégedetten, a siker biztos tudatában vártam Agnest. Belépett, boldog mosoly helyett szigorú kritikát kaptam: Édesanya, tévesztettél. A „nem hasad tovább” helyett azt énekelte, hogy „nem szakad tovább”. Most is együtt tanultuk a prózai részt, Agnes végszavazott...

Tandí Lajos

Judit berlini poggyásza

A SZOTE KISZ-irodájában fényképek között találtam Török Juditot, az orvosegyetemi KISZ-bizottság titkárát. A minap érkezett haza a berlini X. Világ Ifjúsági Találkozóról, s máris hivatalos megbeszélés volt a KISZ KB tagjaival. A saját készítésű fényképek a VIT-es élményeket elevenítik fel.

— Már négyszer jártam az NDK-ban, s voltam Berlinben is. Amikor megtudtam, hogy a hivatalos magyar VIT-delegáció tagja vagyok, örültem, de egy picit két sajnáltam, hogy például miért nem Dél-Amerikában rendezik meg a X. VIT-et. Most már elmondhatom, hogy nem bántam meg.

Még nagyon frissek a berlini emlékek. Nehéz kiválasztani a legemlékezetesebbeket, a legfontosabbakat, a leginkább figyelemre méltókat. Kezdjük a közepén: Török Judit az újján levő alumínium gyűrűre mutat.

— A kétoldali találkozókkal legemlékezetesebb számomra a vietnami fiatalokkal történt ismerkedés. Az észak- és dél-vietnami fiúk és lányok mindenütt egy delegációként jelentek meg. Végelentül szimpatikus emberek, közvetlenek, kedvesek, sokan beszélnek külföldi jó néhány idegen nyelven. Amikor néhány vietnami népdal után magyarul énekeltek el az „Elindultam szép hazámból...” kezdetű magyar népdalt, mindannyiunknak könnyes lett a szeme. A gyűrűt, amit az újjamon lát, Nguyen On Sost nevé vietnami fiatalembertől kaptam. A 4100. lelőtt amerikai repülőgép alumínium alkatrészéből készült. Nguyen magyarul is tudott. Azt mondta: „Szervusz szép kislány, szeretlek.” Hat amerikai fantombombázót lőtt le.

A 700 tagú hivatalos magyar delegáció tagjaként Török Judit számtalan rendezvényen, találkozón, kulturális programon vett részt. Szívesen emlékezik a szovjet gálaest fergeteges sikerére, Erich Honeckernek, a Német Szocialista Egységpárt Központi Bizottsága első titkárának fogadására, arra a nagyszabású szolidaritási nagygyűlésre, melynek szónoka Angela Davis volt. A magyar delegáció orvos- és orvostanhallgató tagjai el látogattak a világhírű szív-specialista, Baumann professzor intézetébe, ahol az intézetvezető professzor helyettese mindössze 41 éves, s az intézet minden munkatársa, kutatója fiatal ember.

— Egy napot Csongrád megye testvérmegyéjének székhelyén, Halleban töltöttünk. El kell mondanom, hogy a fesztivál nemcsak Berlinben zajlott. Az NDK minden városa, faluja kivétel nélkül részt vett a VIT eseményeiből. Mindenütt fesztiválhangulat uralkodott, mindenfelé zászlóerdő, VIT-dekoráció fogadta a fiatalokat. A hallei nagygyűlésen a magyar delegáció nevében én szóltam néhány szót a résztvevőkhöz. A visszaúton mongol fiatalokkal találkoztunk a vonaton. Megkínáltak egy dobozból, melyben piros színű, ceruzabél vastagságú rudacsok voltak. Néhányan közülünk — természetesen a fiúk — hirtelenjében elragadták a rudacsokkat, s csak később derült ki, hogy illatosított füstrudacsokkat ettek meg fiaink. Jó néhány humoros emléket őrzünk. Néhány fiú a magyar VIT-delegáció formaruhájához tartozó fehér garbót VIM-be áztatta be, s csodálkozott, hogy reggelre sárga színűre változott.

Közel 100 ezer fiatal adott randevút egymásnak Berlinben, a X. VIT-en. Tíz napon át egymást érték a politikai, kulturális és sportrendezvények. Török Judit berlini poggyászában sok, értékes emléket őriz:

— Az NDK ifjúsági szervezete ragyogóan szervezte meg a fesztivált. Nem volt egyetlen üres pillanat, egyetlen tartalmatlan perc sem. Az utcákon több mint százféle nemzetiségű fiatal, más-más a bőrük színe, gondolkodásuk, céljaik, de a szervezők mégis megtalálták a közös találkozási pontokat. A berlini Alexet leírni nem is lehet. A jelszavak tartalmat kaptak, a közös énekek demonstrációvá nőttek. Még az idő is ragyogó volt, mintha azt is így szervezték volna.

T. L.

Egy kép az albumból: Vietnami lány — a Dél-vietnami Kommunista Ifjúsági Szervezet vezetője — olasz fiatalok vállán